

Aan de colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten in de Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland

Datum	: 6 april 2023	Uw brief van	:
Ons kenmerk	: 22-62751/23-089415/AM	Uw kenmerk	:
Behandeld door	: P.G. Jalink	Bijlage(n)	: 3
Onderwerp	: Documenten VNOG ter behandeling		

Geacht college,

Hierbij bieden wij u twee documenten aan met het verzoek deze door te geleiden naar uw gemeenteraad.

Het verzoek aan de raden is om **kennis te nemen van**:

- de voorlopige jaarstukken 2022;

en indien gewenst, **een formele zienswijze te geven op**:

- de concept programmabegroting 2024-2027;

VNOG ontvangt de zienswijze graag **uiterlijk 29 juni 2023** zodat het dagelijks bestuur op 6 juli op de zienswijzen kan reageren.

Voorlopige jaarstukken 2022

Conform de Wet gemeenschappelijke regelingen biedt het dagelijks bestuur de raden van de deelnemende gemeenten voor 30 april de voorlopige jaarstukken **ter kennisname** aan. Het zijn nog voorlopige stukken, omdat naar aanleiding van bijvoorbeeld de accountantscontrole nog wijzigingen in de jaarstukken kunnen worden aangebracht.

Er wordt een resultaat verwacht van ca. € 2,36 miljoen minder uitgaven dan begroot. VNOG heeft nog niet alle voornemens kunnen uitvoeren en uitgaven kunnen doen zoals die in de begroting 2022 waren opgenomen. Gedurende de eerste maanden van 2022 speelde namelijk nog steeds COVID-19; dit drukte een stempel op de activiteiten van VNOG. VNOG moest veel energie stoppen in de bestrijding van de crisis (wat ten koste ging van reguliere taken), alsook had de crisis effect op de mogelijkheid om reguliere taken uit te kunnen voeren. Vanaf april ging de samenleving weer open en konden activiteiten weer 'normaal' worden opgepakt. Toen was echter de Oekraïne crisis al in volle gang. Ook in deze crisis kregen de veiligheidsregio's een rol. Er werd intensief en goed met de gemeenten en andere partners samengewerkt.

Daar waar door COVID-19 al de nodige druk was ontstaan op de levering van onder andere grondstoffen, chips en energie (en daarmee op leveranciers en aanbestedingstrajecten), versterkte de Oekraïne crisis deze onstabiele situatie. De hele wereld merkt dit: prijzen stijgen, de rente stijgt en vertragingen treden op door schaarste. Er doet zich voor VNOG een dubbel beeld voor: enerzijds zijn er op dit moment incidentele voordelen, anderzijds zijn er voorzienbare oplopende structurele kosten.

Ondanks de uitdagingen heeft VNOG in 2022 resultaten geboekt op haar Opgaven en is ook weer verder gewerkt aan de Opdrachten uit de Toekomstvisie; er wordt hier uitgebreid bij stilgestaan in de jaarstukken.

Op 1 juni a.s. zullen de definitieve jaarstukken worden behandeld door het DB. Het AB behandelt de definitieve jaarstukken, inclusief accountantsverklaring, op **22 juni a.s.** Inmiddels is er een principeakkoord gesloten over de CAO veiligheidsregio's (1 januari 2023 tot 1 mei 2024). Voor 2023 zijn onvoldoende middelen aanwezig; het tekort bedraagt ruim 2 miljoen euro. Voor de dekking hiervan wordt gedacht aan het verwachte voordelig saldo uit de jaarrekening 2022. Het AB stelt op 22 juni de stukken vast. Het AB neemt dan ook een besluit over de bestemming van het resultaat.

Concept programmabegroting 2024-2027

In de programmabegroting zijn de inhoudelijke en financieel-technische uitgangspunten uit de op 15 december 2022 door het algemeen bestuur vastgestelde Kadernota 2024-2027 verwerkt, alsook de toen vastgestelde begrotingswijziging 'demarcatie huisvesting'. De eerder afgesproken meerjarige investeringen in het materieel dekkings- en spreidingsplan zijn in deze begroting technisch verwerkt conform Kadernota. De programmabegroting is opgebouwd via de Opgaven van VNOG, zoals vastgelegd in de Toekomstvisie (vastgesteld AB 15 januari 2020) en het regionaal Beleidsplan (vastgesteld AB 10 december 2020). Bij de totstandkoming van deze beide documenten zijn de raden nauw betrokken geweest.

De afgelopen jaren hebben grote uitdagingen met zich meegebracht voor de hele wereld en dus ook voor VNOG. Na de coronajaren volgden nieuwe crises, zoals de oorlog in Oekraïne, de asielfcrises, etc. De veiligheidsregio's hebben hierbij een steeds grotere rol gekregen en zijn op allerlei fronten ingezet, in nauwe samenwerking met de partners zoals de gemeenten. De onrust in de wereld houdt aan. Er zijn vele onzekerheden, snelle ontwikkelingen en uitdagingen op allerlei vlakken, zoals klimaat, energie, prijzen, polarisatie en (wereldwijde) instabiliteit. Niemand kan overzien of voorspellen waar deze ontwikkelingen toe zullen leiden. Het Rijk voorziet dat komende crises langduriger zullen zijn, met een grote maatschappelijke impact en dat de veiligheidsregio's hierbij een belangrijke rol gaan spelen. Het Rijk wil daarom de crisisbeheersing en informatiepositie van de veiligheidsregio's versterken en hun flexibiliteit om in te spelen op actuele crises. In de periode 2023 tot en met 2026 verhoogt het Rijk daarom stapsgewijs structureel haar bijdrage aan de veiligheidsregio's. In 2024 zal VNOG hier verder aan bouwen om zo aan de verwachtingen van het Rijk te kunnen voldoen.

Overige belangrijke thema's voor 2024 vormen:

- Het regionaal beleidsplan 2021-2024 loopt af. Per 2025 moet er een nieuw vierjarig regionaal beleidsplan zijn. In 2024 zal VNOG met de gemeenten het traject voor het nieuwe beleidsplan doorlopen, waaronder ook de wettelijke consultatie van de raden;
- VNOG moet voldoen aan overige veranderende wetgeving en goede aansluiting daarop regelen (bijvoorbeeld Omgevingswet, inrichting vrijwillig brandweerbestel, etc.);
- De samenwerking en verbinding met partners en stakeholders worden versterkt, dichtbij (zoals met de deelnemende gemeenten als dragers van de organisatie), maar ook verder weg (regionaal, interregionaal, landelijk, internationaal);
- VNOG gaat verdere stappen zetten op het gebied van duurzaamheid en energietransitie;

- Innovatie staat op de agenda: verder onderzoeken, uittesten en invoeren van nieuwe innovatieve mogelijkheden, ter ondersteuning van de uitvoering van de Opgaven;
- In voorgaande kadernota's en begrotingen is reeds aangegeven dat de kapitaallasten dusdanig zullen stijgen dat deze op enig moment niet meer gedekt kunnen worden door een onttrekking aan de beschikbare egalisereserve. Hierdoor wordt een verhoging van de gemeentelijke bijdrage op termijn noodzakelijk. Bovendien krijgt VNOG te maken met wereldwijd stijgende prijzen en een stijgende rente. Dit heeft een groot effect en werkt door in hogere kapitaallasten, een snellere uitputting van de egalisereserve en een hogere stijging van de gemeentelijke bijdrage. Deze stijging wordt nu voorzien in 2026 en 2027. Voor 2026 en 2027 wordt een reële stijging van de gemeentelijke bijdrage met 3 respectievelijk 2 miljoen (cumulatief 5 miljoen structureel) voorzien.
- De programmabegroting 2024-2027 bevat naar schatting voldoende ruimte om het recent bereikte principeakkoord over de CAO, dat een looptijd heeft tot 1 mei 2024, te kunnen betalen. Er is nog geen rekening gehouden met eventuele loonontwikkelingen na die datum. Voor de dekking van de loonstijging in het jaar 2023 zal bij de bestemming van het resultaat van de jaarrekening 2022 een voorstel worden gedaan. De gemeenten worden via het Gemeentefonds gecompenseerd voor de CAO-ontwikkelingen.

VNOG moet, met alle ontwikkelingen om haar heen, de gezondheid van haar bedrijfsvoering bewaken en ervoor zorgen dat zij haar Opgaven kan blijven uitvoeren. Hiervoor heeft VNOG ook de gemeenten nodig. Gemeenten staan echter ook voor grote, deels dezelfde, (financiële) uitdagingen die naar verwachting ook komende jaren verdere invloed gaan krijgen. Daarbij kijken gemeenten begrijpelijkerwijs ook naar gemeenschappelijke regelingen. VNOG heeft hier oog voor. In onderling overleg en met begrip voor elkaars positie wil VNOG hierin samen met de gemeenten optrekken. In deze begroting heeft VNOG, zoals aangekondigd in de Kadernota 2024-2027, enkele begrotingsposten verlaagd met in totaal een kleine 6 ton structureel. Uiteraard blijft VNOG de eigen uitgaven en de budgetten kritisch bezien, hetgeen in de volgende Kadernota tot voorstellen kan leiden.

Proces

De concept begroting ligt nu **ter zienswijze** voor. Bij wet hebben de raden het recht om een zienswijze in te dienen op de concept begroting. Hiervoor staat in de wet een termijn van twaalf weken. We hebben de zienswijzentermijn zo ingepland, dat deze voor de start van het zomerreces wordt afgerond. Zo kunnen de raden van de volle twaalf weken gebruik maken.

In de wet staat dat het DB schriftelijk en gemotiveerd reageert op de ingediende zienswijzen, alvorens het AB een definitief besluit neemt over de begroting. Het DB is voornemens om in haar laatste vergadering voor de zomer, op 6 juli, op de ingediende zienswijzen te reageren.

Tijdens het zomerreces ligt de procedure stil. Het AB stelt de definitieve begroting vast in de eerste vergadering na de zomer, op 7 september. Bij wet moet de begroting vóór 15 september zijn vastgesteld.

Tenslotte

VNOG ontvangt de zienswijze graag **uiterlijk 29 juni 2023**. Wij zien uw zienswijze op de concept programmabegroting 2024-2027 met belangstelling tegemoet.

Met vriendelijke groet,

Namens het dagelijks bestuur van de Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland,

drs. D.G.L. Kransen
secretaris

A.J.M. Heerts
voorzitter

Bijlagen: 1. Voorlopige jaarstukken 2022
2. Concept programmabegroting 2024-2027
3. Infographic begroting